

**بازی یمن در صفحه شطرنج جهانی**

شطرنج چه در شمال هند، شرق چین یا آسیای مرکزی- از ایران تا ترکستان- اختراع شده باشد یک بازی آسیایی است. در شطرنج، زمانی فرا می‌رسد که یک مهره ساده می‌تواند تمام صفحه شطرنج را به هم بریزد، معمولا از طریق یک حرکت در ردیف عقب که تاثیر آن به سادگی قابل محاسبه نیست. بله، یک پیاده می‌تواند سات لرزهای را تحمیل کند. در حال حاضر از نظر ژئوپلیتیکی در چنین شرایطی هستیم. اثرات دومینویی یک حرکت بر صفحه شطرنج- محاصره خیره‌کننده و هدفمند دریای سرخ توسط انصارالله یمن- فراتر از کشتیرانی جهانی، زنجیره‌های تامین و جنگ کریدورهای اقتصادی را به دنبال داشته است.

جنبش مقاومت یمن، انصارالله، به صراحت اعلام کرده است که هر کشتی وایسته به اسرائیل یا به مقصد اسرائیل توقیف خواهد شد. در حالی که غرب در این مورد خود را هدف تصور می‌کند، بقیه جهان کاملاً می‌دانند که همه حمل‌ونقل‌های دیگر آزاد است. کشتی‌های نفتکش روسی و همچنین کشتی‌های چینی، ایرانی و کشورهای جنوب جهانی بدون مزاحمت به حرکت خود در تنگه باب المندب (باریک‌ترین نقطه: ۳۳ کیلومتر) و دریای سرخ ادامه می‌دهند.

فقط هژمون از این چالش با «نظم مبتنی بر قوانین» خود آشفته است. آمریکا خشمگین است که کشتی‌های غربی که انرژی یا کالا را به اسرائیل قانون‌شکن می‌رسانند می‌توانند با ممانعت انصارالله متوقف شوند و این که زنجیره تامین قطع شده و در بحران عمیقی فرورفته است.

هدف مشخص اقتصاد اسرائیل است که در حال حاضر به شدت ضربه خورده و در حال خونریزی است. یک حرکت یمنی ثابت می‌کند که کارآمدتر از سیل تحریم‌های امپریالیستی است.

این احتمال وسوسه‌انگیز تبدیل شدن این حرکت واحد به یک تغییر پارادایم- بدون بازگشت- است که بر ناتوانی هژمونی آمریکا می‌افزاید. به خصوص به این دلیل که تحقیر امپراتوری آمریکا عمیقاً در تغییر پارادایم جاافتاده است.

«ولادیمیر پوتین»، رئیس‌جمهور روسیه، اکنون در حال ارسال پیامی غیرقابل انکار است: کانال سوئز را فراموش کنید. راهی که باید طی شود، مسیر دریای شمالی است که چینی‌ها، در چارچوب مشارکت استراتژیک روسیه و چین، آن را «جاده ابریشم قطب شمال» می‌نامند.

برای اروپایی‌های مسات و مبهوت از این حرکت انصارالله یمن روس‌ها سه گزینه را به تفصیل در نظر گرفته اند: اول، ۱۵۰۰۰ مایل در اطراف «دماغه امید نیک» حرکت کنید. دوم، از مسیر دریای شمالی ازران‌تر و سریع‌تر روسیه استفاده کنید. سوم، ارسال محموله از طریق راه آهن روسیه.

**همه به خوبی می‌دانند که موشک‌های انصارالله می‌توانند به میداین نفتی عربستان و امارات ضربه بزنند و آنها را از کار بیندازد. بنابراین جای تعجب نیست که عربستان و امارات هرگز قبول نکنند بخشی از نیروی دریایی تحت رهبری آمریکا برای به چالش کشیدن مقاومت یمن شوند.**

ائتلاف دریایی به رهبری آمریکا در دریای سرخ و تنگه باب‌المندب ممکن است به غیر از ترساندن انصارالله برای «هشدار به ایران» تشکیل شده باشد. اما درست مانند حوثی‌های یمن، مرعوب کردن ایرانی‌ها نیز سخت است.

«روس اتم» که بر مسیر دریای شمال نظارت می‌کند، تاکید کرده است که کشتی‌های غیر یخی اکنون می‌توانند در تابستان و پاییز حرکت کنند و به زودی ناپوری در تمام طول سال با کمک ناوگان یخ شکن‌های هسته‌ای امکان‌پذیر خواهد شد. همه این‌ها پیامدهای مستقیم حرکت واحد یمنی در صفحه شطرنج منطقه است. بعد چه اتفاقی می‌افتد؟ آیا یمن در اواخر سال

**امپریالیسمم درنده‌خوی غربی همواره در فکر تجزیه و بلعیدن یمن بوده است؛ فرآیندی که «عیسی بلومی» در کتاب ارزشمند خود«نابودی یمن» از آن به عنوان «محروم کردن یمنی‌ها از ایفای نقش تاریخی خود در حوزه اقیانوس هند» یاد کرده است.**

حرکت یمن در صفحه شطرنج جهانی وضعیت ژئوپلیتیکی جهان را به هم ریخته و فراتر از کشتیرانی جهانی، زنجیره‌های تأمین و جنگ کریدورهای اقتصادی را به دنبال داشته است.

اشاره

بامداد پنج‌شنبه (۶ فروردین ۹۴) زمانی که عربستان از آغاز عملیات «توفان قاطع» برای تجاوز نظامی به یمن خبر داد؛ کمتر کسی از چرایی شروع این جنگ و ابعاد آن خبر داشت. به تدریج رسانه‌ها اعلام کردند جنگ یمن با اجماع معنی‌دار و یک ائتلاف طبیعی بین آمریکا، اروپا، رژیم اسرائیل و حتی گروه‌های تروریستی وابسته به القاعده آغاز شده است. حمله به یمن با چراغ سبز جناح غربی شورای امنیت انجام شد و این تجاوز نظامی ۲ روز بعد از پایان سفر «فیلیپ‌هامون» وزیر امور خارجه وقت انگلیس به ریاض آغاز شد… مقامات آمریکایی نیز اعلام کردند که واشنگتن در جریان این حمله بوده و با عربستان همکاری اطلاعاتی و لجستیکی داشته است. باراک اوباما، رئیس‌جمهور وقت آمریکا در یک تماس تلفنی با پادشاه عربستان، از تجاوز هوائی این کشور به یمن حمایت کرد. «دبوید کامرون» نخست‌وزیر اسبق انگلیس نیز در تماس تلفنی با ملک سلمان تاکید کرد «انگلیس تمامی آنچه در توان دارد را برای حمایت از عربستان انجام خواهد داد». یک مقام آمریکایی نیز اعلام کرد که این کشور، اهدای هواپیماهای سوخت‌رسان و ردیاب به عربستان برای شرکت در حملات هوائی علیه یمن را

## دریچه‌ای به جهان

khareji@kayhan.ir

بررسی می‌کند. دیپلمات‌های فرانسوی، آمریکایی و انگلیسی در کنار دیپلمات‌های عرب نیز در سازمان ملل به شدت مشغول رایزنی‌های دیپلماتیک بودند تا در کنار حمله نظامی به یمن با وضع قطعنامه، تحریم اقتصادی و تسلیحاتی فشارها به ملت مبارز یمن را تشدید کنند. در کنار اروپا، آمریکا، اتحادیه عرب و شورای همکاری خلیج‌فارس گروه‌های تروریستی متحد القاعده و داعش نیز از حامیان این جنگ بودند.گروه تروریستی تکفیری موسوم به «جیش‌الاسلام» در صفحه اختصاصی خود در پایگاه اجتماعی توئیتر همان زمان اعلام کرد «در حمله به یمن در کنار عربستان قرار دارد».

از طرف دیگر تجاوز نظامی عربستان به یمن چند هفته پس از آن صورت گرفت که «نتانیاهو» نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی در سخنانی در مراسم معرفی «گادی آیزنکوت» به عنوان رئیس‌ستاد مشترک ارتش این رژیم از اینکه حوثی‌ها بر باب‌المندب تسلط پیدا کنند ابراز نگرانی کرده و در واقع یکی از ماموریت‌های وی را مقابله با آن اعلام کرده بود. روزنامه عبری‌زبان «یولی» نیز به نقل از «امیر ایشیل» فرمانده وقت نیروی هوائی رژیم صهیونیستی فاش کرد که «یک اسکادران از جنگنده‌های اسرانیلی به کشورهای عربی برای

## خنجر یمنی روی گلوی استعمار

# چگونه یمن همه چیز را تغییر داد؟



**جنبش مقاومت یمن، به صراحت اعلام کرده است که هر کشتی وایسته به اسرائیل یا به مقصد اسرائیل توقیف خواهد شد. در حالی که غرب در این مورد خود را هدف تصور می‌کند، بقیه جهان کاملاً می‌دانند که آنها هدف این حملات نیستند.**

**اقدام یمن در بستن تنگه باب‌المندب بر روی کشتی‌های دولت‌های حامی اسرائیل به تحقیر هژمونی آمریکا منجر شده است.**

### 🇸🇪



**کشتی‌های نفتکش روسی و همچنین کشتی‌های چینی، ایرانی و کشورهای جنوب جهانی بدون مزاحمت به حرکت خود در تنگه باب‌المندب و دریای سرخ ادامه می‌دهند.**

**بسته شدن همزمان تنگه هرمز و باب‌المندب ممکن است قیمت نفت را به حداقل ۵۰۰ دلار در هر بشکه برساند.**

### 🇸🇪

صفحه ۶

**چهارشنبه ۱۵ فروردین ۱۴۰۳**

**۲۳ رمضان ۱۴۴۵ - شماره ۲۳۵۴۶**

متحده برای به چالش کشیدن مقاومت یمن شوند. نقش پهپادهای زیرآبی را که اکنون در اختیار روسیه و ایران است به آن اضافه کنید. به احتمال این مسئله فکر کنید که یمنی‌ها یک ناو هواپیمابر آمریکایی را هدف قرار داده اند: ناو هیچ دفاعی ندارد.

در حالی که آمریکایی‌ها هنوز زبردربایی‌های بسیار پیشرفته‌ای دارند، نمی‌توانند باب‌المندب و دریای سرخ را به روی اپرطورهای غربی باز نگهدارند.

در زمینه انرژی، مسکو و تهران حتی نیازی به فکر کردن- حداقل هنوز- در مورد استفاده از گزینه «هسته‌ای» یا قطع بالقوه حداقل ۲۵ درصد و حتی بالاتر عرضه جهانی نفت را ندارند.

همان‌طور که یکی از تحلیلگران خلیج‌فارس به اختصار آن را توصیف می‌کند، «این امر به طور جبران‌ناپذیری سیستم مالی بین‌المللی را منهدم می‌کند»

برای کسانی که هنوز مصمم به حمایت از نسل‌کشی اسرائیل در غزه هستند، هشدارهایی در این زمینه وجود دارد.

«محمد شیاع السودانی» نخست‌وزیر عراق به صراحت به آن اشاره کرده است. تهران قبلاً خواستار تحریم کامل نفت و گاز علیه کشورهای حامی اسرائیل شده است.

محاصره کامل دریایی اسرائیل، که به طور دقیق طراحی شده است، همچنان یک احتمال متمایز است. «حسین سلامی»، فرمانده سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، گفته است: اسرائیل ممکن است «به زودی با بسته شدن دریای مدیترانه، تنگه جبل‌الطارق و دیگر آبراه‌ها مواجه شود» به خاطر داشته باشید که ما هنوز در مورد بسته شدن احتمالی تنگه هرمز صحبت نمی‌کنیم.

ما هنوز در دریای سرخ و تنگه باب‌المندب هستیم. چرا که اگر «نومحافظه‌کاران اشتراک‌وسعی» واقعا متوجه این تغییر پارادایم نشده و به دنبال درس عبرت دادن به ایران باشند محاصره تنگه هرمز- باب‌المندب ممکن است قیمت نفت را به حداقل ۵۰۰ دلار در هر بشکه برساند و باعث انفجار بازار مشتقات ۶۱۸ تریلیون دلاری و سقوط کل سیستم بانکی بین‌المللی شود.

**بیر کاغذی در مریا**

به هر حال «مائوتسه تونگ» رهبر چین درست می‌گفت: «آمریکا ممکن است در واقع یک بیر کاغذی باشد.» پوتین اما بسیار محتاط‌تر، و حسابگرتر است.

رئیس‌جمهور روسیه همواره به دنبال یک پاسخ نامتقارن است، دقیقاً زمانی که هیچ کس انتظار آن را ندارد. این ما را به فرضیه کاری اصلی می‌رساند که شاید بتواند بازی سایه‌ای را که تک حرکت انصارالله روی صفحه شطرنج را پوشانده است، توضیح دهد. وقتی که «سیمورهرش» روزنامه‌نگار تحقیقی برنده «پولیتزر» ثابت کرد که چگونه تیم بایدن خطوط لوله «نورد استریم» را منفجر کرده است، روسیه هیچ واکنشی به آنچه در واقع یک اقدام تروریستی علیه گازپروم، علیه آلمان، علیه اتحادیه اروپا و علیه گروهی از شرکت‌های اروپایی بود، نشان نداد. با این حال، یمن، اکنون، با یک محاصره سساده، کشتیرانی جهانی را به هم ریخته است. پس چه چیزی آسیب‌پذیرتر است؟ شبکه‌های فیزیکی تامین انرژی جهانی (Pipelineistan) یا «تالاسوکراسی»، دولت‌هایی که قدرت خود را از برتری دریایی می‌گیرند؟ مزیت روسیه شبکه‌های فیزیکی تامین انرژی در جهان است و به آن بها می‌دهد به عنوان مثال نورد استریم و قدرت سسبیری ۱ و ۲ را ببینید. اما ایالات متحده همیشه به قدرت دریایی خود به عنوان وارث امپراتوری دریایی انگلیس تکیه می‌کند. اما دریاسالاری آمریکا دیگر بیش از این جواب نمی‌دهد و قدرت دریایی آمریکا در تنگه هرمز و تنگه باب‌المندب رنگ می‌بازد. ما دلیل قطعی نداریم اما این یک گزاره جذاب است که حرکت یمن در صفحه شطرنج منطقه خاورمیانه ممکن است در بالاترین سطح بین سه عضو بریکس روسیه، چین و ایران، «محور شرارت» نئومحافظه‌کاران آمریکایی و دو عضو دیگر بریکس به عنوان قدرت‌های انرژی جهان یعنی عربستان سعودی و امارات متحده عربی هماهنگ شده باشد.

البته هیچ کدام از این تحلیل‌ها از خلوص ایمان یمنی‌ها چیزی کم نمی‌کند: دفاع آنها از فلسطین یک تعهد مقدس است.امپریالیسم غربی و پس از آن سرمایه‌داری درنده‌خوی غربی همواره در فکر تجزیه و بلعیدن یمن بوده‌اند؛ فرآیندی که «عیسی بلومی» در کتاب ارزشمند خود «نابودی یمن» از آن به عنوان «محروم کردن یمنی‌ها از نقش تاریخی خود به عنوان موتور اقتصادی، فرهنگی، معنوی و سیاسی برای بسیاری از کشورهای حوزه اقیانوس هند» یاد کرده است. با این حال، یمن غیرقابل تسخیر است.

به عنوان بخشی از محور مقاومت، انصارالله یمن اکنون یک بازیگر کلیدی در یک درام پیچیده اوراسیایی است که از تباط هارتلند را بازتعریف می‌کند؛ و در کنار ابتکار کمربند و جاده چین (BRI) کریدور بین‌المللی حمل‌ونقل شمال- جنوب به رهبری هند،

ایران و روسیه (INSTC) و مسیر جدید دریای شمال روسیه، همچنین شامل کنترل بر نقاط استراتژیک اطراف دریای مدیترانه و شبه جزیره عربستان نیز می‌شود.

این یکی دیگر از پارادایم‌های ارتباط تجاری است که کنترل استعماری و نواستعماری غرب بر آفریقا- اوراسیا را تا حدودی درهم می‌شکند.